

Cooperativismo e Enonomía Social, nº 28 (2005-2006), pp. 157-159

O NOVO REGULAMENTO DO REXISTRO DE COOPERATIVAS DE CASTILLA-LA MANCHA

Fernando GARCÍA CACHAFEIRO

I

A Lei 20/2002, de 14 de novembro, de Cooperativas de Castilla-La Mancha, establece os principios básicos relativos a estrutura e funcionamento do Rexistro de Cooperativas no capítulo III do seu Título III. Asemade, a Disposición Final Segunda faculta o Consello de Goberno de Castilla-La Mancha a dictar normas precisas para o desenvolvemento da Lei, entre as que se comprenden as disposicións relativas ó réxime de organización e funcionamento do Rexistro.

En cumprimento do precepto comentado, a Consellería de Traballo publicou o Decreto 178/2005, de 25 de outubro, regulador do Rexistro de Cooperativas da Comunidade Autónoma, obxecto de este breve comentario. A regulación desenrola as función propias do rexistro como instrumento de publicidade legal de determinados feitos e situacións que afectan as cooperativas e que deben ser coñecidos polos terceiros co fin de garantir a seguridade xurídica. Deste xeito, o Rexistro de cooperativas ten a natureza de rexistro xurídico que outorga firmeza os actos e acordos privados adoptados nas cooperativas.

Dende un punto de vista organizativo, o Rexistro constitúe un servizo administrativo de carácter público e gratuíto, adscrito a Consellería de Traballo e cunha estrutura descentralizada pois componse dunha unidade rexional e outras cinco unidades provinciais.

Ademais das funcións tipicamente rexistrais, como son a cualificación, inscrición e certificación de determinados actos, o depósito das contas anuais e o nomeamento dos auditores de contas e outros expertos independentes; o Rexistro de cooperativas desenvolve outras tarefas que non propiamente rexistrais, como son a legalización dos libros contable ou o do libro de actas.

O novo regulamento e un texto amplo –cento oito artigos- que aborda case tódolos aspectos relativo o funcionamento do rexistro, tales como a súa natureza, organización e funcións; os procedementos rexistrais; a inscrición das cooperativa e dos seus actos; e, finalmente, o réxime de coordinación rexistral, ordenamento dos dato e publicidade informativa.

II

O Título Primeiro regula a natureza, organización e función do Rexistro. O Rexistro de Cooperativas está adscrito, como dicíamos, a Consellería de Traballo da *Junta* de Castilla-La Mancha, e conta cunha unidade rexional dependente da Dirección Xeral e cinco unidades provinciais a cargo das Delegación provinciais da Consellería. A unidade rexional e competente para coñecer das cooperativas de ámbito superior a unha provincia, as cooperativas de crédito e de seguros; as cooperativas de segundo grao, e as asociación de cooperativas.

O Regulamento recolle as función tipicamente rexistrais do Rexistro de cooperativas, reservando algunhas desas función a unida central, tales como a expedición de certificacións sobre a denominación de cooperativas. Neste senso, o Regulamento tamén contempla os principios polos que se guía o rexistro, como son os de publicidade formal, publicidade material, legalidade, lexitimación o presunción de validez e de exactitude, prioridade e tracto sucesivo, así como de convalidación, mediante documento público de rectificación, dos actos inscritos que teñan un vicio de nulidade.

Outro aspecto abordado polo Regulamento é o dos Libros e ficheiros do Rexistro, podendo ser algúns substituídos por ficheiros informáticos. Regúlanse, asemade, as clases e características dos diferentes asentos inscribibles, así como o xeito de rectificar os erros cometidos na inscrición e as súas consecuencias.

III

No Título Segundo contémplanse os procedementos rexistrais, que poden ir destinados a cualificación, a cualificación previa ou a inscrición de determinados actos relevantes na vida da cooperativa.

O Título Terceiro regula a inscrición das cooperativas e dos seus actos. En relación coa primeira, e interesante sinalar que o Regulamento precisa cal debe ser o contido mínimo dos estatutos sociais de xeito que –o devandito precepto (artigo 45)- pode servir a modo de estatutos tipo para as persoas que desexen constituír unha cooperativa. E no que se refire a inscrición dos actos da cooperativa, contéplase a inscrición da modificación dos estatutos; da transformación, fusión ou escisión; da disolución e liquidación da cooperativa; dos nomeamentos; dos grupos cooperativos; da emisión de obrigacións; e das resolucións xudiciais e administrativas. Neste último punto o Regulamento presenta unha interesante novidade porque adecúa o Rexistro as esixencias da Lei Concursal ó contemplar a posibilidade de inscrición das resolucións xudiciais relativas o concurso. Asemade, o Regulamento regula a inscrición dos acordos de transformación dunha Sociedade Cooperativa Europea en cooperativa de ámbito autonómico, en aplicación do disposto no Regulamento CE 1435/2003.

IV

O Título Cuarto leva por título “Da inscrición das asociacións de cooperativas e dos seus actos” e regula de xeito breve as particularidades do rexistro cando afecta a varias cooperativas que forman unha asociación. O Título Quinto ocúpase da inscrición dos acordos de creación de seccións de crédito polas cooperativas.

O Título Sexto regula outras funcións do Rexistro de Cooperativas que no son propiamente rexistradas, tales como a legalización e habilitación de libros, o depósito e publicidade das contas anuais, a certificación das denominacións sociais e o nomeamento de auditores e outros expertos independentes. Asemade, asígnase a Unidade do Rexistro de Cooperativas a función de garantir a uniformidade entre tódolos rexistros provinciais. O Título céntrase con dous capítulos relativos o tratamento dos datos e a remisión de datos entre os distintos rexistros.

